

Nammo

Turvallisuustiedote
Nammo Lapua Oy, Lapuan tehdas
Ulkoisen pelastussuunnitelma
18.8.2021

Sisällys

Turvallisuustiedote	1
1 Suunnitelmatiedot ja säädöstausta	3
2 Yleistiedot alueesta	4
3 Onnettomuusvaaran kuvaus	5
4 Pelastustoiminta	6
4.1 Viranomaistoiminta ja kohteen pelastusorganisaatio.....	6
4.2 Väestön varoittaminen	6
4.3 Suojautumistoimenpiteet.....	8

1 Suunnitelmatiedot ja säädöstausta

Tämä turvallisuustiedote on pelastuslaitoksen ja Nammo Lapua Oy:n Lapuan tehtaan yhteistyössä laatima ulkoiseen pelastussuunnitelmaan liittyvä tiedote, joka sisältää yleistiedot kohteen suuronnettomuusvaaroista, väestön varoittamisesta, turvallisuustoimenpiteistä sekä toimintaohjeista suuronnettomuustilanteessa. Turvallisuustiedote on nähtävillä pelastuslaitoksen internetsivuilla osoitteessa www.eppela.fi/asukkaille/ohjeet/

Ulkoinen pelastussuunnitelma on pelastustoiminnan johtamista tukeva asiakirja, jonka tarkoituksena on varmistaa mahdollisimman tehokas sammutus- ja pelastustoiminta suuronnettomuustilanteissa.

Suunnitelma perustuu pelastuslain (379/2011) 48§:n sekä ulkoisista pelastussuunnitelmista annettuun SM:n asetukseen (1286/2019). Ulkoisen pelastussuunnitelman laatimisessa huomioidaan toiminnanharjoittajan laatima turvallisuusselvitys ja sisäiset pelastussuunnitelmat.

2 Yleistiedot alueesta

Otsikko	Tiedot
Kohteen nimi	Nammo Lapua Oy, Lapuan tehdas
Osoite ja yhteystiedot	Patruunatehtaantie 15, 62100 Lapua puh. 010 5233 800
Kohteen ja toiminnan lyhyt kuvaus	Nammo Lapua Oy:n Lapuan tehtaalla valmistetaan, käytetään ja varastoidaan patruunoita sekä niiden komponentteja. Tehdasalueella varmistetaan teknisin ja rakenteellisin toimenpitein sekä laitteiden huolellisella käytöllä ja kunnossapidolla, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa väestölle tai ympäröivälle luonnolle. Kaikki tehtaan toiminta tapahtuu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) myöntämien lupien ja lupaehtojen mukaisesti. Nammo Lapua Oy on toimittanut lainsäädännön edellyttämän turvallisuus selvityksen valvovana viranomaisena toimivalle Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Turvallisuus selvitys kemikaaliluetteloiheen on nähtävänä tehdasalueen porttirakennuksessa. Tehdasalue on aidattu, kameravalvottu ja vartioitu. Nammo Lapua Oy:llä on oma tehdaspalokunnan yksikkö (kutsutunnus IR441)

3 Onnettomuusvaaran kuvaus

Suuronnettomuudella tarkoitetaan huomattavaa päästöä, tulipaloa, räjähdystä tai muuta ilmiötä, joka seuraa vaarallisia kemikaaleja käsittelevän tai varastoivan laitoksen toiminnassa esiintyneistä hallitsemattomista tapahtumista, jotka voivat aiheuttaa ihmisen terveyteen tai ympäristöön kohdistuvaa vakavaa välitöntä tai myöhemmin ilmenevää vaaraa laitoksen sisä- tai ulkopuolella ja jossa on mukana yksi tai useampi vaarallinen kemikaali.

Mikäli käytössä olevista ennaltaehkäisevistä turvallisuustoimenpiteistä huolimatta tehdasalueella sattuisi räjähdysonnettomuus, sen vaikutukset eivät aiheuta hengenvaaraa tai vakavaa loukkaantumisen vaaraa tehdasalueen ulkopuolella. Onnettomuustilanteessa räjähdetaraston räjähdyksestä aiheutuvan paineaallon vaikutuksesta ikkunoiden rikkoutuminen on mahdollista tehdasalueen ulkopuolella. Lämpösäteilyvaikutukset rajoittuvat tehdasalueelle. Räjähdysten tai voimakkaan tulipalon tuottamat savukaasut sisältävät kuitenkin aina myös myrkyllisiä yhdisteitä, joiden kulkeutuminen ympäristöön riippuu vallitsevista sääolosuhteesta. Periaatteessa mahdollinen räjähdys voi tuottaa heitteitä, mutta tämä riski kohdistuu ensisijaisesti laitoksen omalle alueelle.

4 Pelastustoiminta

4.1 Viranomaistoiminta ja kohteen pelastusorganisaatio

Ulkoinen pelastussuunnitelma sisältää toimintasuunnitelmat kohteessa tapahtuvien suuronnettomuuksien varalta. Toimintasuunnitelmissa on määritelty suuronnettomuustilanteiden vaatimat resurssit, keskeiset tehtävät sekä suunniteltujen resurssien mukaiset organisaatio- ja viestiliikennekaaviot. Todelliset resurssit ja tehtävät määräytyvät aina onnettomuuskohtaisesti.

Pelastuslaitoksen ja muiden viranomaisten tehtäväjako suuronnettomuudessa on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Viranomainen	Tehtävät
Pelastuslaitos	Onnettomuustilanteen yleisjohtaminen Väestön varoittaminen ja suojavaistötoimenpiteiden johtaminen Pelastustoiminta ja vaara-alueen eristäminen Onnettomuustutkinnan avustaminen
Poliisi	Eristäminen vaara-alueen ulkopuolella Onnettomuustutkinta omalta osaltaan
Ensihoitopalvelu	Ensihoitopalvelun johtaminen Loukkaantuneiden ensihoito ja kuljetus
Toiminnanharjoittajan asiantuntija- ja pelastushenkilöstö	Pelastustoimien tukeminen sekä opastaminen Aloittaa sammutus- ja pelastustoimet, mihin he omatoimisesti kykenevät Asiantuntijatoiminta

4.2 Väestön varoittaminen

Pelastustoiminnan johtaja vastaa väestön varoittamisesta sekä onnettomuustilanteeseen liittyvästä tiedottamisesta. Tilanteen edellyttäessä väestön varoittamista annetaan yleinen vaaramerkki sekä laaditaan vaaratiedote. Vaaratiedotteessa väestöä kehoitetaan poistumaan vaaralliselta alueelta sekä annetaan ohjeet evakoinnista ja sisälle suojautumisesta. Vaaratiedote julkaistaan paikallisessa mediassa molemmilla kotimaisilla kielillä.

Väestöhälyttimet

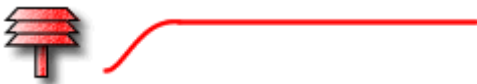
Vaara-alueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse väestöhälyttimiä. Lähin väestöhälytys sijaitsee Lapuan paloasemalla (Palomiehentie 2, Lapua). Vaara-alueen sekä sen läheisyyden väestöä varoitetaan ensisijaisesti käyttäen pelastuslaitoksen ajoneuvojen ulkokaiuttimia.

Yleinen vaaramerkki

- Yhden minuutin pituinen nouseva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) ja laskeva äänimerkki (pituus 7 sekuntia) tai
- Viranomaisen kuuluttama varoitus
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Vaara ohi – merkki

- Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki ja se on ilmoittaa, että uhka tai vaara on ohi
- Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

1. Siirry sisälle. Pysy sisällä.
2. Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto
3. Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita
4. Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu
5. Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joudu vaaraan matkalla.

Gör så här när du hör den allmänna farosignalen:

1. Gå in inomhus och stanna kvar där
2. Stäng dörrar, fönster, vädringsluckor och ventilationsanordningar ordentligt.
3. Sätt på radion och vänta lugnt på anvisningar.
4. Undvik att använda telefonen så att linjerna inte blockeras.
5. Avlägsna dig inte från området annat än på uppmaning av myndigheterna, annars kan du bli utsatt för fara på vägen

4.3 Suojautumistoimenpiteet

Pelastustoiminnan johtaja päättää sisälle suojautumisesta ja mahdollisesta suojaväistöä. Ennen pelastusviranomaisen saapumista kohteeseen, vaara-alueen suojautumistoimet toteutetaan toiminnanharjoittajan sisäisten ohjeiden mukaisesti.

Ensisijainen toimenpide tehdasalueen ulkopuolella on sisälle suojautuminen. Tarvittaessa pelastustoiminnan johtajan käskystä toteutetaan suojaväistö (nopea siirtyminen pois vaara-alueelta).

Ensisijaisesti suojaväistö toteutetaan tehtaan henkilökunnalle ennalta suunnittelun toimintamallin mukaisesti. Lähialueen yritysten väestön mahdolliseen suojaväistöön liittyvät toimenpiteet.;

- Annetaan yleinen vaaramerkki alueelle (Vaaramerkin kuuluvuusalue on Lapuan ydinkeskusta)
- Julkaistaan vaaratiedote, jossa määrätään sisälle suojautuminen sekä ohjeistetaan suojaväistötoimet (avaa radio)
- Suojautumis- ja suojaväistöohjeita voidaan täydentää tiedotteilla paikallisradiossa sekä pelastuslaitoksen internet-sivuilla ja sosiaalisen median kanavilla.
- Väestön varoittamiseen ja ohjeistamiseen voidaan käyttää myös ajoneuvojen ulkokaiuttimia.